

Thăm Cairo, Ai Cập

Ngọc Hạnh

Qua sách vở Ai Cập là nơi có nhiều huyền thoại nghe mãi không chán. Theo tôi phụ nữ Ai Cập đẹp dù ra đường che họ kín mặt mũi chỉ chừa đôi mắt. Tôi nói thế vì nhớ vẻ đẹp kiều sa nữ hoàng Cleopatra trên màn ảnh do tài tử Elizabeth Taylor giữ vai chính. Bà vừa đẹp rực rỡ, vừa đa tình, oai nghi, và.. ác. Tôi định thăm viếng nơi có nhiều di tích lịch sử một lần. Ngoài ra cô bạn chung phòng với tôi còn bảo trong chuyến đi này có nhiều anh chị được sĩ, đau ốm chút ít không phải lo. Các vị ấy chắc chắn mang thuốc theo, mình sẽ được cứu trợ trong trường hợp cần thiết. Nói đùa hóa ra thật. Gần 40 du khách chỉ cô bạn tôi phải nhờ anh chị được sĩ H. “cho không, biếu không” mấy ngày thuốc trụ sinh mới tươi tỉnh như xưa.

Vào buổi đẹp trời nhóm du khách ở Virginia chúng tôi 12 người bay hơn 6 tiếng từ phi trường BWI (Maryland) đến phi trường Heathow (Luân Đôn) chờ nhóm du lịch California, 25 người kể cả trưởng đoàn AV Travel để cùng đi Ai Cập. Trong đoàn có bà cụ đã 84 tuổi nhưng còn khỏe mạnh đi cùng với 2 con gái nhanh nhẹn, xinh xắn. Chúng tôi đến phi trường Anh trước. Trong khi chờ đợi, nhóm du khách Virginia đi vòng vòng xem hàng hóa bày biện sáng rỡ trong các cửa hiệu ở phi trường. Món nào cũng đắt so với Hoa Kỳ vì 1 bảng của Anh trị giá gần bằng 2 mỹ kim. Gặp nhau xong cả nhóm bay thêm hơn 5 tiếng nữa đến Cairo. Phi cơ hãng British Airways 2 tầng, chứa đầy hành khách. Gần đến Cairo, từ phi cơ nhìn xuống thành phố, cả một vùng trời sáng rực ánh đèn lấp lánh muôn màu, rộng lớn lắm và đẹp vô cùng.

Sau khi lấy hành lý chúng tôi lên xe bus theo hướng dẫn du lịch đưa về khách sạn Mena House hotel, ở Pyramids Road, Giza, Cairo. Cựu Tổng Thống G. Bush trước kia ngụ khách sạn này khi viếng Ai Cập. Dĩ nhiên phòng ông là phòng thượng hạng trong khi chúng tôi ở loại tiết kiệm nhưng cũng tốt lắm, cảnh trí chung quanh thật đẹp, thơ mộng hữu tình.... Trên đường về khách sạn, đường phố vẫn còn đông đảo người đi lại, có 2 tiệm McDonald, tiệm bán thịt gà chiên Kentucky, tiệm Pizza Hut còn mở cửa... Ánh đèn sáng choang từ trong tiệm chiếu ra sáng cả con đường. Người hướng dẫn bảo Cairo không có ban đêm. Dân chúng còn ăn uống, chuyện trò, mua bán suốt cả đêm, tiệm không đóng cửa. Chúng tôi nhận phòng xong đã hơn 12 giờ đêm nhưng khách sạn vẫn cho bữa ăn thịnh soạn. Tưởng là ngồi cho vui với chị em vì mọi người đều buồn ngủ nhưng thức ăn ngon nên ai cũng thường thức nhiệt tình, chuyện trò dòn tan.

Theo hướng dẫn du lịch cho biết Cairo có 17 triệu dân, 17% dân chúng tín đồ Thiên chúa giáo, phần lớn theo đạo Muslim. Người theo tôn giáo này cầu nguyện một ngày 5 lần và đi đền thờ ngày thứ sáu để nghe kinh và cầu nguyện. Trước khi vào đền phải rửa tay chân, mặt mũi sạch sẽ, tháo bỏ giày, không được mặc áo ngắn tay hay váy ngắn. Người Ai cập trung niên thường có vết xám xám nhỏ bằng đồng 10 xu trên trán, dấu vết của hàng trăm, hàng ngàn lần dập đầu làm lễ, cầu nguyện ở nhà và đền thờ.

THĂM VIẾNG KIM TỰ THÁP

Sau khi ăn sáng ở khách sạn, chúng tôi lên xe bus đi xem Kim tự tháp ở Giza. Các tháp này từ khách sạn, nhìn qua cửa sổ hay ngoài sân, chúng tôi đã trông thấy chúng sừng sững nhô lên giữa khung trời xanh lơ, tưởng như gần lắm nhưng đi cũng mất 15,20 phút. Khi lên xe trưởng đoàn phát cho mỗi người một khăn

trắng của người Ai Cập đội khi họ ra ngoài hoặc cưỡi lạc đà. Đội khăn lên người nào trông cũng hay hay và lạ hẳn ra. Đến bãi đậu xe chúng tôi đã thấy mấy chục con lạc đà nằm sẵn, bên cạnh những người nài. Có chú nài trẻ con, độ 13, 14 tuổi. Các chú nài nhanh nhẹn giúp du khách leo lên yên lạc đà có phủ khăn theo hình nọ kia, màu mè vui mắt. Người hướng dẫn nhắc nhở mọi người nắm chặt tay vịn, đầu hơi cúi xuống khi lạc đà đứng lên vì chiều cao lêu nghêu của chúng có thể làm du khách có cảm giác hụt hẫng, loạng choạng. Cả đoàn gần 40 người và lạc đà từ từ đi đến kim tự tháp, mất khoảng hơn 15 phút. Tuy chúng đi chậm chậm nhưng bạn có thể bảo nài cho lạc đà phi nhanh nếu muốn. Xa xa có nhóm khác, ít

người hơn, cỡi lạc đà đến kim tự tháp trước chúng tôi. Đây là 3 Kim tự tháp lớn nhất bằng đá còn lại trong hơn 80 kim tự tháp xây cách đây 5.000 năm cho các vua Ai Cập (trang 28, sách Egyptian Tombs của Jeanne Bendick), một trong những kỳ quan thế giới có tên gọi như sau:

- 1- The Great Pyramid: mộ của vua Khufu, Hy Lạp gọi ông là Kheops, to nhất. cao 146m, chân tháp rộng 215m 50
- 2- Pyramid của Khephren, con vua Kheops, cao 136m, chân tháp 215.5 m, cách đây không xa.
- 3- Pyramid của Mykerinous, con vua Khephren, nhỏ nhất, cao 62m

Đứng trước kim tự tháp, cả nhóm ngạc nhiên, thích thú với cảnh hùng tráng, bao la. Trên trời xanh vô tận, dưới đồi cát mênh mông, 3 Kim tự tháp nổi bật, khổng lồ, cao vòi vọi, nhìn mút mắt tưởng như một công trình trong truyện cổ tích, không thể có thật. Mọi người say sưa trước sự vĩ đại, thần phục công trình tuyệt diệu thời xưa. Thời tiết quá đẹp

cho vùng sa mạc, không nóng, có gió mát. Ngồi thoải mái, an toàn trên lưng lạc đà tôi ao ước được chia sẻ cảm giác dễ chịu này với gia đình và các bạn ở miền đông Hoa Kỳ, nơi đây còn khá lạnh vào các buổi sáng sớm. Đến nơi chụp ảnh xong, lạc đà ngoan ngoãn quỳ đôi chân trước để du khách rời yên dễ dàng. Chúng tôi đi bộ loanh quanh các kim tự tháp. Sa mạc bát ngát tận chân trời, toàn cát là cát. Du khách và người địa phương đông lắm. Chúng tôi đến gần tháp. Những tảng đá to hình vuông dài nặng hàng chục tấn khéo léo chồng chất lên theo thứ tự nhất định, dưới chân tháp to, lên đỉnh nhỏ dần.

Xe bus chúng tôi đã đậu sẵn ở khoảng đường tráng nhựa gần đây lẫn với xe jeep, xe nhà. Hóa ra dùng xe hơi hay lạc đà đến tận kim tự tháp đều được cả. Gần bãi đậu xe nhiều quầy hàng nhỏ bán quà lưu niệm. Người bán hàng mời mọc nhiệt tình, du khách tíu tít chọn lựa, trả giá nhanh nhanh vì thì giờ có hạn, nếu chậm trễ đoàn đi mất, một mình bị lạc thì rầy rà to. Du khách đông đúc tìm được lại đoàn của mình thật không dễ dàng.

THĂM BÊN TRONG MỘ VUA KHEPHREN

Chúng tôi theo hướng dẫn viên mua vé vào thăm bên trong mộ vua Khephren, 6 Mỹ kim 1 vé. Phải chờ tuần tự đến lượt mình và tự mua vé lấy. Thông thường hướng dẫn du lịch hay trường đoàn mua vé cho cả nhóm. Lần này anh chỉ đưa mọi người đến quầy bán vé rồi cười cười đứng bên ngoài. Hỏi anh có nên xem hay không, anh bảo tùy ý. Mua vé xong đi bộ đến cửa hầm mộ đứng chờ. Du khách ngoại quốc khá đông cùng đứng chờ dưới ánh nắng mặt trời như chúng tôi. Nắng tuy không gay gắt nhưng nóng nực, mọi người phe phẩy quạt. Người gác cho vào mỗi lần khoảng 20 người. Chờ nhóm này ra, nhóm khác mới được vào. Anh trưởng đoàn nhắc nhở khi vào nhớ cẩn thận cúi đầu xuống vì trần thấp. Đường xuống hầm hẹp, tối chỉ thấy lờ mờ, trần thấp thật, ai cũng cúi đầu đi lom khom như những bóng ma. Người da trắng có lẽ biết trước nên có mấy người mang theo đèn pin, nhờ thế sáng hơn chút ít. Đi xuống, đi lên, xong đi thẳng. Đường đi thẳng rộng rãi, trần cao, sáng sủa hơn. Sau cùng chúng tôi đến phòng đá rộng, thoáng mát, trần cao như gian phòng trên mặt đất. Sàn đá phẳng phiu nhưng chỉ có khối đá to rỗng không như để chứa quan tài. Không có quan tài bên trong. Thế thôi. Nhìn quanh quẩn xong du khách trở ra theo con đường cũ. Đến ngoài cửa hầm mộ mọi người nhìn nhau cùng cười. Chờ đợi, chịu nóng nực chỉ được thấy căn phòng đá trống trơn. Thì ra các vật dụng bên trong đã được cất giữ ở bảo tàng viện Cairo.

KIM TỰ THÁP

Theo hướng dẫn viên các vua chúa Ai Cập ngày xưa tin tưởng có đời sống vĩnh cửu sau khi từ giả cõi đời. Vì thế sau khi lên ngôi họ đã lo xây phần mộ dù có khi nhà vua còn rất trẻ tuổi. Vua cho mang của cải, vàng bạc châu báu, vật dụng dùng hàng ngày như giường ngủ, bàn ghế và cả chiếc thuyền để đi bên dưới sông Nile. Những của cải vật dụng đó họ mang đi giấu trong hầm mộ xong tạc hay vẽ lên vách đá, ghi lại các tài sản, phẩm vật đem theo. Để phòng kẻ gian lấy trộm, các vua thường đem giấu của cải nơi kín đáo trong kim tự tháp, kể cả thi hài các vua. Ngõ vào kim tự tháp ngoắt ngoéo, đường lên, xuống, vào, ra nhỏ hẹp, rẽ phải, sang trái lung tung. Cửa vào hầm mộ lấp kín sau khi an táng nhà vua, phải mất hàng thế kỷ sau mới tìm được lối vào.

Tuy thế kẻ gian đã tài giỏi hơn, của cải bị mất cắp từ bao giờ chỉ còn phần mộ rỗng không với các tài liệu ghi trên vách đá, cho biết số lượng tài sản vua mang theo..

Trong 3 kim tự tháp còn lại, The Great Pyramid lớn nhất, do 100 ngàn nhân công xây cất với 2 triệu rưỡi tảng đá. Mỗi tảng nặng từ 2 đến 15 tấn (trang 33, sách Egyptian Tombs của Jeanne Bendick) Theo sách vì số nhân công quá đông nên vua xây nơi chốn ăn ở cho họ, cung cấp các nhu cầu cần thiết, thức ăn, quần áo.. như một thành phố. Có nông trại ở gần để cung cấp thực phẩm cho số công nhân đông đảo kể trên. Các kiến trúc sư, kỹ sư, nhà toán học cùng làm việc, tính sao kim tự tháp được vuông vắn, từ dưới thấp lên cao, đáy tháp to và nhỏ dần lên đến đỉnh. Bốn mặt tháp nằm đúng 4 hướng Đông, Tây, Nam, Bắc, sao cho mặt nào cũng có ánh sáng mặt trời chiếu vào thời gian nào đó trong ngày. Các tảng đá ở Kim tự tháp đặt nằm ngay ngắn, quy mô, cắt xén khéo léo để các góc cạnh phẳng phiu, vuông vắn, chồng chất lên nhau thật khít khao đến nỗi lưỡi dao thật mỏng cũng không thể lườn vào giữa hai tảng đá (trang 35, sách Egyptian Tombs của Jeanne Bendick). Có sách viết phải mất 20 năm và tốn rất nhiều công của khi xây kim tự tháp.

Hướng dẫn viên người địa phương, tốt nghiệp đại học, nói được 5 thứ tiếng cho biết ngoài số ít nô lệ, phần lớn công nhân xây mộ là người tình nguyện, mỗi gia đình có một người đi để được phước. Xây kim tự tháp như xây nhà cho thần linh hay Trời (God) vì sau khi chết vua sẽ thành thần linh hay trời có đời sống vĩnh cửu. Họ vui lòng làm công việc nặng nhọc nhưng có ý nghĩa thiêng liêng. Và lại Ai Cập có 80% sa mạc, dân chúng cày cấy, trồng trọt, buôn bán dọc theo hai bờ sông Nile. Đến mùa nước lũ mênh mông tuy mang phù sa cho đồng ruộng nhưng nông dân không có việc làm trong suốt những tháng nước ngập. Đi xây kim tự tháp vừa được cung cấp quần áo, lương thực vừa được thỏa mãn lòng tôn sùng kính trọng thần linh. Trong việc xây cất ngoài công nhân còn có các nghệ sĩ tạc hình, vẽ chữ lên tường hay cột đá, các nhà thiên văn, toán học ...v.v.. Theo anh, ở Ai Cập cách đây 5000 năm đã có những nhà toán học tài ba, tính toán chính xác cho đến nay thế giới phải thán phục căn cứ trong việc xây dựng kim tự tháp và các đền thờ.

SPHINX (Nhân Sư)

Chúng tôi theo hướng dẫn viên đi thăm tượng đá nhân sư khổng lồ dài 70m, cao 20m cách đây không xa. Đến nơi đã thấy nhiều du khách trầm trồ nhìn ngắm, chụp ảnh tượng đá, đầu người, mình thú. Được kể trước kia tượng bị cát phủ, che mất phần lớn thân thể, sau các nhà khảo cổ đào bới, tìm ra trọn vẹn bức tượng, bệ đá và cả hai bàn chân nhân sư khổng lồ, dài cả chục mét. Tục truyền vua Khephren tạc tượng nhân sư mình sư tử nhưng mặt giống như nhà vua. Sư tử tượng trưng cho sức mạnh, đầu người tượng trưng cho sự khôn ngoan, tinh tế. Người xưa tin tưởng nhân sư có sức mạnh quyền lực vô biên và màu nhiệm có thể che chở, bảo vệ thánh địa kim tự tháp, trừng phạt kẻ gian xâm phạm phần mộ các vua. Nay một phần mũi và mắt bên trái của nhân sư bị hư hỏng. Dù nằm nhưng đầu sư tử cũng cao bằng chiều cao của cao ốc 6 tầng (trang 36, sách Egyptian Tombs). Đến nay thiên hạ vẫn còn khâm phục nhà thiên văn tài hoa cách đây 5000 năm, đã khéo léo tính toán chọn chỗ đặt nhân sư sao cho ngày dài nhất trong năm, ánh nắng mặt trời lặn chiếu giữa kim tự tháp của vua Kheops, vua Khephren và nhân sư như ý mong muốn của họ.

Sau khi chụp ảnh lưu niệm chúng tôi lên xe đến nhà hàng dùng cơm trưa có trình diễn văn nghệ. Vừa bước vào cổng nhà hàng đã có mấy nghệ sĩ mặc quốc phục đứng trước cửa chào đón bằng các bản nhạc Ai Cập. Hôm ấy nhà hàng nấu các món ăn tự chọn. Nhiều thức ăn lắm và mới lạ với chúng tôi. Có món hợp khẩu vị, có món không nhưng nói chung, khá ngon. Đến màn biểu diễn văn nghệ có một trong số các vũ công còn trẻ xinh xắn, trình diễn vũ điệu dân gian thành thạo, điêu luyện. Người cô xoay tròn theo tiếng nhạc, lúc nhanh lúc chậm, không ngừng nghỉ cho đến khi bản nhạc chấm dứt, kể sự tích người thiếu phụ mất con thơ, hốt hoảng tìm con khắp nơi nhưng không kết quả.

Hướng dẫn du lịch đưa chúng tôi đến cửa hiệu bán nữ trang và quà lưu niệm, tranh ảnh, đồ sứ, đồng... v.v.. Giá cao nên mọi người chỉ xem cho biết, không mấy người mua.

Chiều tối cả nhóm trở lại khu kim tự tháp xem Sound and Light show khá đặc biệt kể lại thời xa xưa, sự tích kim tự tháp, nhân sư, thời hoàng kim các vua Ai cập. Ánh sáng và tiếng nói thật rõ ràng, vang vang cả vùng đồi cát mênh mông. Trừ số ít khán giả ngồi trong lều có mái che, có nước giải khát, phần lớn du khách ngồi ở khán đài lộ thiên, cần áo khoác vì gió lạnh... Ở sa mạc đêm đến rất nhanh. Lúc chúng tôi đến vào 6 giờ 20

chiều, nắng sa mạc còn vương vấn, chân trời ửng hồng nhưng phút chốc đã tối. Buổi trình diễn khoảng 60 phút hơn, khán giả thật đông. Sau khi chúng tôi đi, loạt du khách khác đến xem xuất kế tiếp.

Trở về khách sạn chúng tôi dùng cơm tối ngon lành trong phòng ăn lộng lẫy, xem ảnh cỡi lạc đà do các nhiếp ảnh viên chuyên nghiệp chụp buổi sáng mang đến. Họ có máy tốt và in khổ lớn nên hình ảnh rõ ràng, giá 2 mỹ kim 1 tấm. Người nào cũng mua vài tấm làm kỷ niệm tuy họ chụp cũng đẹp, như chị Phương thành viên trong đoàn chụp hình khéo lắm. Chị thu đầy đủ cảnh vật, lâu đài tròn vẹn trong máy ảnh nhỏ xinh xắn của chị không như tôi thu được chỗ này mất chỗ kia. Nói chung mọi người xem chừng hài lòng với ngày thứ hai của cuộc hành trình, ở nơi cách xa Hoa kỳ hơn 10 giờ bay...

Ngọc Hạnh
VIRGINIA ngày 25/3/07